

ПУЛЬС

ГАЗЕТА ВЧЕНОЇ РАДИ ТА РЕКТОРАТУ ОДЕСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Видається з травня 1997 року

Вересень 2025 року № 8 (330)

Віртуози рятують життя

Майстер-клас від Олафса Ліберманіса

Важкі випробування, які випадають на долю кожного в цей жорстокий час, стають стимулом для виникнення нових, досі незнаних методів лікування. Один з них — мікрохірургія, яка здатна творити дива!

Нещодавно в Університетській клініці по вул. Тинистій пройшов майстер-клас з підготовки бригад мікрохірургів, який провів відомий латвійський фахівець з понад 40-річним досвідом Олафс Ліберманіс.

Сьогодні цей напрям хірургії відіграє дуже важливу роль у лікуванні як військовослужбовців, так і цивільних, у яких внаслідок вогнепальних поранень та інших ушкоджень виникають дефекти різних локалізацій.

Застосування мікросудинних технологій в реконструктивній хірургії дає змогу відновити функцію ушкодженої кінцівки або іншої анатомічної ділянки, зберегти життя та працездатність поранених.

Олафс Ліберманіс наголосив, що мікрохірургія сьогодні — це не тільки високі технології, а й реальний інструмент відновлення здоров'я захисників України. Саме тому знання, отримані одеськими медиками, мають величезне значення.

Адже вони відкривають можливість упровадження нових підходів у лікуванні поранених, скорочення реабілітаційного періоду і підвищення якості медичної допомоги.

На базі кафедри онкології, реконструктивної хірургії, радіології та радіаційної медицини ОНМедУ проводиться лікування військовослужбовців, які потребують реконструктивних втручань. За час свого перебування в Одесі О. Ліберманіс, спільно з хірургами Університетської клініки, провів декілька операцій пораненим з дуже тяжкими травмами кистей та продемонстрував сучасні методики і тонкощі мікрохірургічних втручань. Майстерність лікаря справила велике враження на всіх присутніх в операційній.

— Це неймовірна легкість і витонченість, без будь-якого натягу клаптя, це фантастичний окомір і точність рук! — із захопленням стверджували лікарі.

На базі Університетської клініки реалізується програма «Лікування бойових ушкоджень кисті», підтримана латвійськими та українськими підприємцями, благодійною організацією Ziedot.lv та Міністерством закордонних справ Латвії.

Ініціатори проекту переконані: завдяки цій програмі розвиток мікрохірургії відбуватиметься швидшими темпами, а українські хірурги зможуть допомогти значно більшій кількості поранених.

Інна БАРВІНЕНКО

На фото: секрети майстерності передає Олафс Ліберманіс.

Міжнародні зв'язки

Протягом 15–16 серпня 2025 року в місті Бішкек (Киргизька Республіка) відбулася X науково-практична конференція «Гінекологія без кордонів», яка зібрала провідних спеціалістів з Казахстану, Узбекистану, Азербайджану, Киргизстану, України та інших країн.

ГІНЕКОЛОГІЯ БЕЗ КОРДОНІВ

Одеський національний медичний університет представив асистент кафедри симуляційних медичних технологій Василь Гладчук.

У рамках конференції вчаний виступив із доповіддю на тему: «Репродуктивні результати у жінок з глибоким ендометріозом після хірургічного лікування та допоміжних репродуктивних технологій», а також взяв участь у дискусіях щодо сучасних підходів у лікуванні ендометріозу, безпліддя та онкогінекологічних захворювань.

Важливим практичним аспектом стало залучення до «живої» хірургії, коли він асистував під час тотальної лапароскопічної гістеректомії з додатками та білатеральної тазової лімфаденектомії.

— Можливість долучитися до таких операцій у міжнародному середовищі є безцінним

досвідом, який обов'язково стане у нагоді в нашій практиці та навчанні студентів, — відзначив Василь Гладчук.

Отримані знання та нові контакти є основою для подальшої співпраці з іноземними колегами, що сприятиме удосконаленню підготовки лікарів-гінекологів, підвищенню якості медичної допомоги жінкам, також будуть використані для вдосконалення освітніх програм ОНМедУ і впровадження сучасних клінічних протоколів.

Наш університет пишається своїми молодими науковцями, які гідно представляють його на міжнародній арені, розширюючи горизонти української медичної науки.

Яна ТАРАСЕВИЧ

На фото: д. мед. н., професор І. З. Гладчук, асистент В. І. Гладчук.

Твої Герої, університете!

Нещодавно ми отримали такий лист-спогад:

«У багатьох із нас є лікарі, які назавжди залишаються в серці. Для мене таким лікарем став травматолог Іван Іванович Герцен. У регістратурі поліклініки мені багатозначно повідомили: «Це лікар у п'ятому поколінні!»

І це я відчула одразу: за манерою спілкування, доброзичливим ставленням до хворого і високим професіоналізмом. Молодий лікар вислухав мої скарги, провів огляд, ознайомився з аналізами і встановив діагноз. А потім сказав: «Треба робити блокаду» та порадив аптеку, в якій необхідні препарати можна було придбати за більш доступною ціною.

Блокаду, якої я так боялась, він провів віртуозно, призначив лікування і сказав прийти за два тижні. Протягом року він зробив мені ще кілька блокад, що дало позитивний результат.

У жовтні 2018 року я бачила Івана Івановича востаннє. Він сказав, що його забирають в армію. А в 2019 році я дізналась про жахливу новину: у віці 37 років його не стало...

Світла пам'ять про чудову людину і талановитого лікаря назавжди збережеться в серцях його пацієнтів.

Ніна Олександрівна Матвєєнко».

...Іван Герцен продовжив відому лікарську династію. Він був онуком Івана Генріховича Герцена — доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки УРСР, дійсного члена Всесвітньої асоціації хірургів, травматологів і ортопедів (1917–1999). Під час Великої Вітчизняної війни І. Г. Герцен брав участь в обороні Києва, служив начальником хірургічного відділення армійського шпиталю. Після війни очолив кафедру трав-

ДОКТОР ГЕРЦЕН

матології та ортопедії Одеського медичного інституту, був проректором з навчальної роботи.

Онук І. Г. Герцена, також Іван, народився в Одесі в 1982 році. У 2005-му закінчив Одеський медичний університет і також обрав для себе спеціальність травматолога.

Проте доля розпорядилась по-іншому. У листопаді 2018 року його, офіцера запасу, призвали до лав ЗСУ строком на 18 місяців.

У військовому шпиталі м. Дніпра він робив операції пораненим бійцям, а також евакуюював їх санітарним транспортом з передової із зони проведення АТО. Він навіть жив у приміщенні лікарні, щоб у будь-який час знаходитися поруч із пацієнтами.

Величезне напруження, фізичні перевантаження і постійні стреси підірвали його здоров'я. Напередодні загибелі авто, в якому він знаходився разом із пораненими, потрапило під масований обстріл. І серце не витримало. Наступного дня, 3 вересня 2019 року, Іван Герцен помер внаслідок інфаркту.

«...Трапляються такі несподівано-щасливі миті, коли ти знайомишся з людиною, яку потім не можеш забути, тому що вона відіграла в твоєму житті важливу роль, — розповідає Ігор Каневський. — Одного разу я звернувся до поліклініки з приводу давньої травми ноги. І був здивований, коли замість мого доброго старого лікаря побачив у кабінеті молодого і незнайомого. То був Іван Іванович

Герцен. Одразу сподобалися його привітність, комунікабельність та уважність, і головне, серйозність, з якою він поставився до мого захворювання.

У нас склалися добрі відносини. Я міг звернутися до нього з будь-яким «медичним» питанням і, бувало, навіть надокучав йому. Тоді він сумно посміхався і дуже ввічливо просив не турбувати через дрібниці, після чого я бачив, що він правий. Мені просто хотілося поспілкуватися з розумною людиною. Від одного його слова хворим ставало легше...

Я вдячний долі, що ми могли розмовляти не тільки про медицину. У вільний час, за чашечкою кави, ми вели бесіди про все, що нас хвилювало.

А коли він бачив, що моя проблема погіршилася, тоді призначав необхідні ліки, терпляче вислуховував скарги і особисто водив мене не тільки на процедури, а й до інших лікарів, хоча справ у нього і без того вистачало.

Мої знайомі, які лікувалися у Івана Івановича, розповідають те ж саме.

У багатьох серцях звістка про його загибель на війні залишила невимовний біль.

Ми живемо в жорстокому неблаганному світі, і саме зараз, коли кожную хвилину біда ходить поруч з нами, починаєш цінувати неповторних людей, яких тобі подарувало небо.

Цінувати і пам'ятати».

...Іван Герцен похований в Одесі. Його портрет є в Києві, на меморіалі «Стіна пам'яті полеглих за Україну». Секція 11, ряд 1, місце 20...

Оксана ПОДОЛЬСЬКА

На фото: професор І. Г. Герцен; його онук І. І. Герцен.

ВОЛОДИМИР ГОРОХІВСЬКИЙ:

Одне з головних завдань — підтримка високих стандартів навчання

Кафедра ортопедичної стоматології та ортодонції — одна з ключових у системі стоматологічної освіти України. Її діяльність охоплює широкий спектр напрямів: від вивчення механізмів адаптації при лікуванні зубоцелюпних аномалій у дітей і дорослих до розробки сучасних методів заміщення дефектів зубних рядів і корекції функціональних порушень. Особливу увагу кафедра приділяє лікуванню вроджених аномалій, зокрема незарощення губи та піднебіння, а також профілактиці та терапії патології прикусу в дитячому віці. Важливим досягненням стало створення у 2017 році симуляційного центру стоматологічного факультету — проєкту, ініційованого кафедрою ортодонції, що дає змогу здобувачам відпрацьовувати практичні навички під керівництвом досвідчених наставників в умовах, максимально наближених до клінічних.

Про те, як змінювалась кафедра, з якими викликами довелося зіткнутись і яким бачиться її майбутнє, розповів завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор Володимир Несторович Горохівський.

— Володимире Несторовичу, як змінився освітній процес на Вашій кафедрі за роки незалежності України? Які нові підходи до вивчення дисциплін, методів викладання та специфіки навчання впроваджені за цей час?

З 90-х років ми отримали доступ до світових інформаційних, технологічних і матеріальних ресурсів. До нас почали приїжджати закордонні лектори, що дало змогу інтегрувати новітні методики та матеріали у навчання. Завдяки цьому значно розширився кругозір викладачів і здобувачів, а новітні підходи до навчання стали невід’ємною частиною освітнього процесу. Університет активно забезпечував мультимедійним обладнанням, ноутбуками, доступом до інтернету, що дало змогу не тільки покращити взаємодію зі здобувачами, а й інтегрувати сучасні методи викладання. Сьогодні освітній процес на кафедрі відповідає міжнародним стандартам. Упровадженню компетентнісний підхід, інтерактивні та міждисциплінарні методики. Це означає, що учні не тільки здобувають теоретичні знання, а й активно застосовують їх у практичній діяльності, працюючи з реальними клінічними випадками. Стоматологічний факультет має три сучасні симуляційні класи з обладнанням 6-го і 7-го рівнів складності. Здобувачі відпрацьовують навички на цифрових симуляторах, де якість маніпуляцій об’єктивно оцінюється самою системою, без людського фактора. Це дає

змогу підготувати фахівців, здатних конкурувати на світовому рівні.

— Наскільки сучасне обладнання допомагає в навчальному процесі? Як ці технології сприяють розвитку здобувачів та покращенню якості освіти?

У розвитку освітнього процесу на кафедрі велика роль відводиться сучасним цифровим технологіям. Традиційне використання відбиткових мас, гіпсових моделей і класичних методів поступово доповнюється або навіть замінюється цифровими рішеннями. Наприклад, внутрішньоротові сканери допомагають оцифровувати зубоцелюпну систему пацієнта, передати дані електронною поштою до лабораторій для подальшої роботи з протезами або іншими ортопедичними конструкціями в цифровому форматі. Кафедра активно співпрацює з Асоціацією цифрової ортодонції України та навчальним центром «Промед», залучаючи провідних фахівців для проведення майстер-класів і лекцій за тематикою «Цифро-

ві технології в ортодонції» та «Протоколи сканування ротової порожнини». Це забезпечує здобувачам доступ до актуальної професійної інформації та передових практик. Завдяки використанню 3D-принтерів для виготовлення пластикових і металевих елементів здобувачі мають можливість спостерігати та брати участь у виготовленні протезів за сучасними технологіями, що наближає навчання до світових тенденцій. Також кафедра активно використовує мультимедійне обладнання для створення презентацій з клінічними кейсами, які є візуально більш зрозумілими і значно ефективнішими для сприйняття учнями. Ці технології, без сумніву, сприяють розвитку здобувачів і покращенню якості освіти.

— Які Ваші найбільші прагнення щодо подальшого розвитку університету та кафедри?

Щодо майбутнього кафедри. Ми маємо великі амбіції, і наші прагнення зумовлені не лише власним бажанням, а й визнанням високого рівня

нашої медичної освіти в Україні та світі. Одним з головних завдань для нас є підтримка високих стандартів навчання, подальша інтеграція цифрових технологій, а також розвиток наукової діяльності, яка дасть змогу зробити наші знання доступними для міжнародної медичної спільноти.

Одеський національний медичний університет, без сумніву, є одним із найвідоміших медичних вищих навчальних закладів в Україні. І ми пишаємось, що маємо честь бути частиною цієї престижної академічної родини. Уже давно ОНМедУ зарекомендував себе як потужний центр медичної освіти, який не тільки бере до уваги світові тенденції, а й активно їх формує. Будемо докладати всіх зусиль для того, щоб українська медична освіта мала високий авторитет на міжнародній арені, а випускники ОНМедУ не тільки успішно конкурували, а й робили свій внесок у розвиток світової медицини.

Бесіду вела
Альона ФОМІЧ

(З повною версією можна ознайомитися на сайті ОНМедУ)

Гарна новина

МІСЦЕ ДЛЯ ІДЕЙ ТА ТВОРЧОСТІ

Наш університет продовжує створювати простір для розвитку та комфорту здобувачів. У новоствореній хаб-зоні відбулася зустріч адміністрації ОНМедУ на чолі з ректором академіком В. М. Запорожаном із представниками студентського самоврядування, профспілкового

комітету та студентського наукового товариства.

Під час розмови було обговорено головну мету створення хаб-зони — забезпечення здобувачів місцем для вільного обміну думками, реалізації власних ідей та проєктів, сприяння розвитку лідерських якостей, командної роботи та творчого потенціалу молоді.

— Університет завжди прагне створювати умови не лише для якісного навчання, а й для формування активної, згуртованої та креативної студентської спільноти. Впевнений, що нова хаб-зона стане простором, де учні зможуть працювати над ініціативами, втілювати наукові розробки, організовувати заходи та знаходити однодумців, — зазначив Валерій Миколайович.

Здобувачі, у свою чергу, подякували адміністрації за заснування цього чудового простору. Голова НТЗ Анастасія Перчик підкреслила, що така подія означає, що здобувач завжди залишається у центрі уваги університету, і в ньому дійсно бачать майбутнє української медицини.

Мирослава МІРЧУК

Наші в Німеччині

Не тільки наука!

Доцента кафедри загальної та клінічної фармакології та фармакогнозії ОНМедУ Світлану Богату можна побачити не лише за викладацькою кафедрою чи науковими дослідженнями, а й на спортивних стартах.

Цього року вона взяла участь у щорічній міжнародній велогонці Cyclastics-2025, яка пройшла у Гамбурзі (Німеччина). Світлана Ігорівна подолала дистанцію в 60 км, гідно представивши Україну та ОНМедУ серед численних учасників з різних країн світу.

Цей спортивний виклик став частиною її наукового стажування в Німеччині. Світлана Ігорівна переконана, що активні види спорту допомагають краще пізнавати культуру країни, встановлювати нові професійні та міжособистісні контакти і надихають на подальшу наукову роботу.

Такі чудові приклади демонструють, що сучасний науковець здатен поєднувати інтенсивну академічну діяльність із захопленням спортом, надихаючи своїм прикладом колег і здобувачів на здоровий спосіб життя і постійне вдосконалення.

Наталка СЕРГІЄНКО

На фото: Світлана Богату зі своїм двоколісним другом.

